

[Alfred Hansen]

har taget tallene fra Statens Uddannelsesstøttes rapport af 30. august 1979. De tal er en illustration af, hvor det bærer hen. Det er klart, at de uddannelsessøgende ikke i ret stort omfang overhovedet kan betale disse penge tilbage. Derfor mener jeg faktisk, det er bedre, at man siger: det er et dårligt system, vi må lave det om, vi må finde noget andet og bedre. Så er de i hvert fald fritaget for den psykiske byrde, som det må være i et helt uddannelsesforløb at skulle tænke på: hvordan skal jeg dog kunne leve op til de økonomiske forpligtelser, som jeg har påtaget mig ved at optage disse lån?

Ministeren antydede, at det ikke var manglende sympati for indholdet, men hensynet til landets økonomiske situation, der gjorde, at hun måtte gå imod forslaget. Ja, der er nogle her i folketinget, der synes, at vi skal købe kanoner i stedet for, og der er også nogle, der synes, vi skal give nogle flere milliarder kroner til erhvervslivet. Det er klart, at man ikke kan tilgodese alle disse synspunkter og samtidig give de unge en gunstig uddannelsesmulighed.

Vi må se, hvordan den nye SU-lov virker, bliver der sagt. Ja men hvad var der af ændringer i den – ud over at man gav nogle millioner kroner, som efter min mening langtfra var tilstrækkelige? Det var en slik, man gav dem. Desuden sænkede man grænsen for forældrefafhængigheden fra 23 til 22 år. Virkelig revolutionerende, virkelig et prisværdigt initiativ fra regeringens side! Vi vil da godt lade den nye lov virke. Jeg har taget nøje hensyn til, at denne lov træder i kraft 1. august 1980; derfor har jeg foreslået, at retsforbundets forslag træder i kraft 1. august 1981.

Man bør skønne over udgifterne, hvis man fremsætter lovforslag, sagde ministeren. Det var vistnok med særlig adresse til SFs og VS' forslag, for ministeren kunne jo selv oplyse, hvad mit forslag ville koste, selv om jeg sætter spørgsmålstegn ved aktualiteten og rigtigheden i disse tal, når vi tager alle aspekter med. Jeg synes i og for sig, det er noget dristigt af en socialdemokratisk minister at henvise til, at man altid bør skønne over udgifterne. Der var noget med en efterlønsordning, der blev vedtaget her for et års tid siden. Der skød man godt nok helt ved siden af i sine konsekvensberegninger fra regeringens side. Der kunne findes mange tal, som

tyder på, at regeringen ikke altid ved, hvad det medfører af offentlige udgifter, hvis de og de love bliver vedtaget. Det ved ministeren også. Vi har jo ikke – uanset om vi er et lille eller et stort parti – den administrative hjælp, som ministeren har. Jeg vil tage bemærkningen som udtryk for, at ministeren er villig til at svare på alle de spørgsmål, vi måtte have at stille i udvalget. Vi har altså ikke administrationsapparatet til på kroner og øre at fastslå, hvilke udgifter lovforslaget vil medføre. Det, vi kan i al stilfærdighed, er at lægge noget på bordet, hvor vi antyder, i hvilken retning vi ønsker at udviklingen skal forløbe. Det er det, vi har gjort efter fattig evne.

Socialdemokratiet afviste. Det er klart, det er en nøje konsekvens af ministerens indlæg; der var da en vis koordination mellem de to taler, der blev holdt. Venstre afviste, og det kan nok forbavse mig noget, fordi jeg synes, der i og for sig er en god liberal grundholdning i hovedsigtet med vort forslag.

Hr. Fogh Rasmussen siger, at de, der modtager fuld stipendiestøtte, vil blive dårligere stillet ved en vedtagelse af retsforbundets forslag. Nej, hr. Fogh Rasmussen, det vil de ikke. Medmindre de kan leve af stipendierne. Så er det rigtigt. Men så er det spørgsmålet, om de overhovedet skal have stipendier, for så må det betyde, at de får hjælp fra anden side. Den unge, som skal have maksimal støtte, dels gennem stipendier, dels gennem statsgaranterede lån, vil kunne stå sig ved at få dette forslag vedtaget. Det burde hr. Fogh Rasmussen vide som cand. oecon. – det tror jeg er den uddannelse, hr. Fogh Rasmussen har. Men det kan godt være, at de personer, som hr. Fogh Rasmussen i særlig grad tænker på, er dem, som kan nøjes med stipendierne, og som får stipendierne på grundlag af forældrenes lave skattepligtige indtægt. Det skal jeg ikke kunne sige, men det giver mig en tanke i den retning.

Jeg vil gerne sige tak for de kommentarer, der er kommet, også fra fru Eva Møller, som tilkendegav, at der var visse ting i forslaget, som man kunne være tilhænger af. Hun var ikke helt sympatisk indstillet over for, at man helt gik over til rentefri lån. Det ligger nok nogenlunde på linje med CDs forslag. Jeg vil være med til et hvilket som helst initiativ, der går i retning af at gøre det lidt mere tåleligt for de uddannelsessøgende.